กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์
(DPIM Economic Review)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2553

สารบัญ หน้า

สภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมกราคม 2553 1

ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

- ข่าวสารในประเทศ 4
- ข่าวสารต่างประเทศ 7

สถานการณ์แร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

- ราคาแร่และโลหะที่น่าสนใจ 10

มุมมองทางเศรษฐศาสตร์

- What can be done 13

สาระน่ารู้

- เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) 15

กลุ่มเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (ศอ.)
สำนักบริหารยุทธศาสตร์ (สบย.)
โทร. 02 202 3672-3

ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทรรศน์ เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนแต่ละคน มิได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) แต่อย่างใด

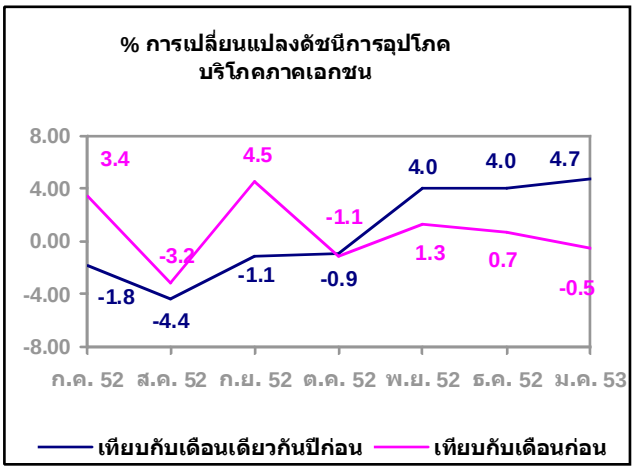
http://www.dpim.go.th/ppr/paper.php

ภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมกราคม 2553

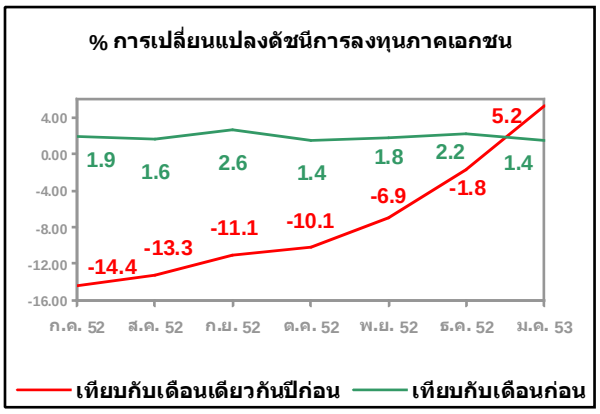
โดย นายบุญญวัฒน์ ชุนอินทร์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนมกราคม 2553 ว่าขยายตัวอย่างต่อเนื่องและกระจายไปทั่วทุกภาคเศรษฐกิจ โดยมีอุปสงค์จากต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เนื่องจากทำให้การส่งออกและรายรับจากการท่องเที่ยวขยายตัวสูงขึ้น ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากรายได้เกษตรกรและการจ้างงานที่ขยายตัว ส่วนการผลิตภาคอุตสาหกรรมชะลอตัวลงหลังจากขยายตัวมากในเดือนก่อน โดยสภาวะเศรษฐกิจมหภาคเดือนมกราคม 2553 มีรายละเอียดดังนี้

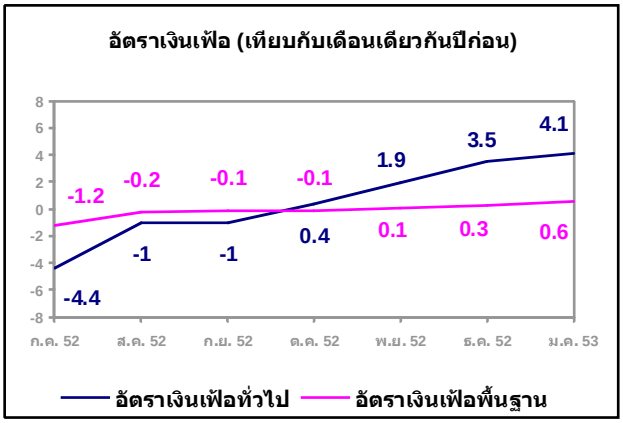
ดัชนีการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 4.7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน แต่หดตัวลงเล็กน้อยร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน โดยเป็นผลมาจากรายได้เกษตรกรที่ปรับตัวดีขึ้น การจ้างงานที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แรงกระตุ้นจากการคลังภาครัฐ และผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นมากขึ้น โดยการบริโภคที่ขยายตัวดีขึ้นได้แก่ การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์และจักรยานยนต์ และปริมาณการใช้ไฟฟ้าครัวเรือน

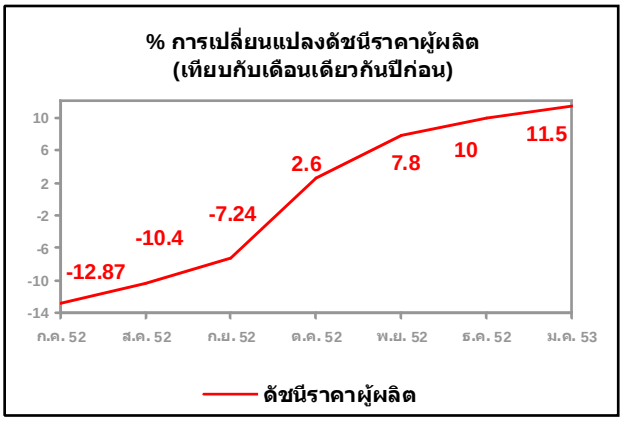
ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 5.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เป็นการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 9 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากฐานที่ต่ำในปีก่อน และขยายตัวร้อยละ 1.4 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า อยู่ในระดับใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดวิกฤต โดยเฉพาะการขยายตัวของการนำเข้าสินค้าทุน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาอยู่ที่ร้อยละ 4.1 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากฐานที่ต่ำของราคาน้ำมันในปีก่อน และจากการขยายตัวของราคาอาหารสด ส่วน **อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน** เพิ่มขึ้นเล็กน้อยมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 0.6 ทรงตัวอยู่ในระดับใกล้เคียงกับเดือนก่อน

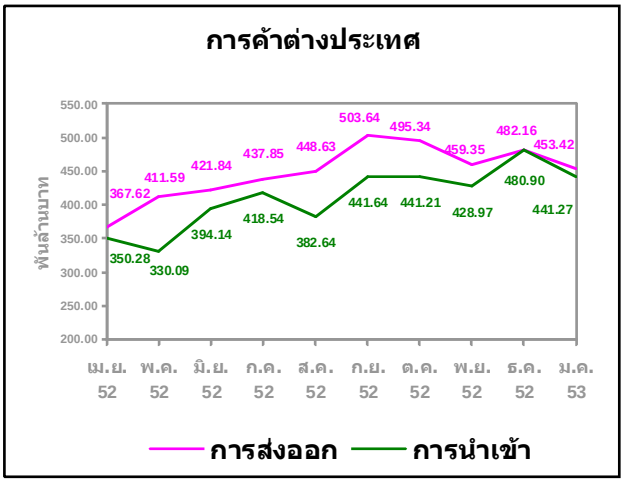
ดัชนีราคาผู้ผลิต ขยายตัวร้อยละ 11.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผลมาจากราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นทุกหมวด ทั้งหมวดผลผลิตเกษตรกรรม หมวดผลิตภัณฑ์จากเหมือง และหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

การส่งออก มีมูลค่า 453,421.9 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน แต่ขยายตัวมากถึงร้อยละ 26 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เนื่องจากมีฐานที่ต่ำในช่วงที่เกิดวิกฤต

การนำเข้า มีมูลค่า 441,266.9 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 8.2 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน แต่ขยายตัวมากถึงร้อยละ 39.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เนื่องจากมีฐานที่ต่ำในช่วงที่เกิดวิกฤต เช่นเดียวกับการส่งออก

ดุลการค้า ในเดือนนี้เกินดุล 12,155.1 ล้านบาท ยังคงเกินดุลต่อเนื่องจากปีก่อน

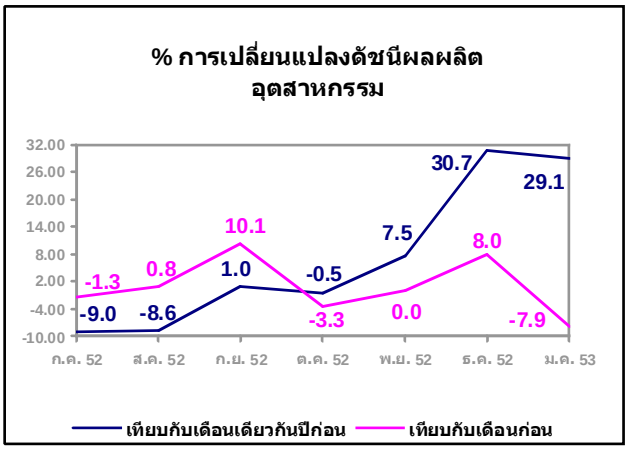

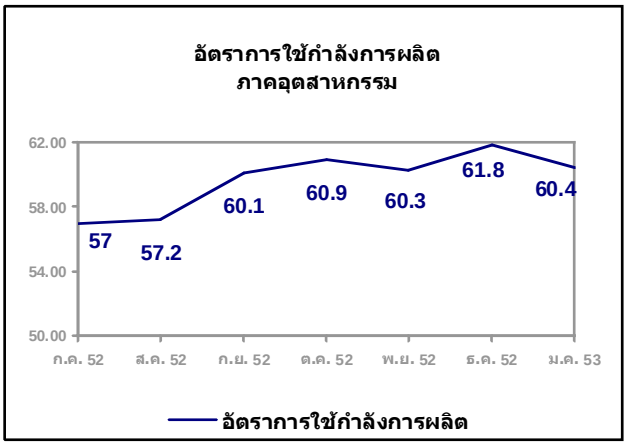
อัตราแลกเปลี่ยน เงินบาทแข็งค่าขึ้นในเกือบทุกสกุลหลัก ทั้งดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์ ยูโร เยน ดอลลาร์ฮ่องกง และดอลลาร์สิงคโปร์ ส่วนเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลริงกิตมาเลเซีย และรูเปียอินโดนีเซียอ่อนค่าลงเล็กน้อย ทำให้ **ดัชนีค่าเงินบาท** แข็งค่าขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 77.60 แข็งค่าขึ้นเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกัน

สกุลเงิน	ธ.ค. 2552	ม.ค. 2553
ดอลลาร์สหรัฐฯ	33.18	32.99
ปอนด์	53.83	53.34
ยูโร	48.43	47.14
เยน (ต่อ 100 เยน)	37.01	36.17
ดอลลาร์ฮ่องกง	4.28	4.25
ริงกิตมาเลเซีย	9.72	9.77
ดอลลาร์สิงคโปร์	23.76	23.62
รูเปีย (ต่อ 1,000 รูเปีย)	3.51	3.56
ดัชนีค่าเงินบาท	**76.93**	**77.60**

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้รายงานดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนมกราคม 2553 โดยมีรายละเอียดดังนี้

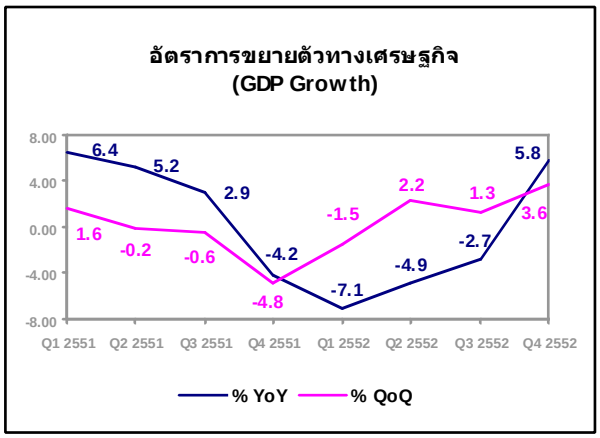
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ขยายตัวมากถึงร้อยละ 29.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน เป็นการขยายตัวเป็นบวกอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวตามไปด้วย แต่หดตัวร้อยละ 7.9 เมื่อเทียบกับเดือนก่อน ที่ขยายตัวมากถึงร้อยละ 30.7 โดยการขยายตัวส่วนใหญ่เป็นผลมาจากอุตสาหกรรมการผลิต Hard Disk Drive การผลิตหลอดอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตยานยนต์ เนื่องจากมีคำสั่งซื้อกลับเข้ามามาก แต่ **อัตราการใช้กำลังการผลิต** ปรับตัวลดลงจากร้อยละ 61.8 ในเดือนก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 60.4 เนื่องจากเริ่มมีปัญหาขาดแคลนแรงงาน

ภาวะเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4/2552 ภาพรวมทั้งปี 2552 และแนวโน้มปี 2553

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) รายงานว่าผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP) ในไตรมาสที่ 4/2552 ขยายตัวมากถึงร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันปีก่อน เป็นการปรับตัวดีขึ้น 3 ไตรมาสติดต่อกัน และขยายตัวร้อยละ 3.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 3/2552 แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้นจากราคาผลผลิตเกษตรที่สูงขึ้น ทำให้เศรษฐกิจไทยทั้งปี 2552 หดตัวเพียงร้อยละ 2.3 ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4/2552 สามารถฟื้นตัวได้เร็วกว่าที่คาดการณ์ แม้ว่าจะมีการหดตัวในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีก็ตาม

สำหรับเศรษฐกิจไทยในปี 2553 มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องจากปี 2552 โดยมีปัจจัยบวกจากการขยายตัวของการส่งออกและการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศเป็นสำคัญ ทำให้ สศช. ปรับประมาณการอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.5 - 4.5 จากเดิมร้อยละ 3.0 - 4.0 ทั้งนี้ยังมีปัจจัยด้านลบที่อาจส่งผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงในช่วงครึ่งปีหลังได้แก่ ความผันผวนของการเงินและเศรษฐกิจโลก แรงกดดันจากเงินเฟ้อ การแข็งค่าของค่าเงินบาท และอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

GDP Growth	% QoQ	% YoY
Q1 2552	-1.5	-7.1
Q2 2552	2.2	-4.9
Q3 2552	1.3	-2.7
Q4 2552	3.6	5.8
ทั้งปี 2552	-	-2.3
ประมาณการปี 2553	-	3.5-4.5

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

1.รายงานเศรษฐกิจและการเงินเดือนมกราคม 2553
ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.บทวิเคราะห์ดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนมกราคม 2553
สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

3.บทวิเคราะห์ดัชนีราคาผู้ผลิตเดือนมกราคม 2553
สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

4.มูลค่าการส่งออก-นำเข้า และดุลการค้า
สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

5.ข่าวดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนมกราคม 2553
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

6.แถลงข่าวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2552
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

โดย นายจรินทร์ ชลไพศาล

หวั่นมาตรา 67 กระทบเหมืองแร่ และความมั่นคงวัตถุดิบ

นายสมเกียรติ ภู่ธงชัยฤทธิ์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) เปิดเผยว่า ปัจจุบันมีผู้ประกอบการเหมืองแร่ เช่น หินอุตสาหกรรมสำหรับก่อสร้างและซีเมนต์ แร่ทองคำ และแร่ทองแดง รวมกัน 70 แห่งที่ได้รับใบอนุญาตหลังวันที่ 24 สิงหาคม 2550 แสดงความกังวลในการแก้ปัญหาการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดของคณะกรรมการ 4 ฝ่าย ซึ่งจะใช้เกณฑ์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดให้เหมืองแร่เป็นกิจการที่ส่งผลกระทบรุนแรงต่อชุมชน

ดังนั้น กพร. และผู้ประกอบการเหมืองแร่ ได้เร่งจัดทำแผนรองรับปัญหาและข้อมูลชี้แจงคณะกรรมการ 4 ฝ่าย เพราะในอนาคตหากเหมืองแร่ถูกประกาศให้อยู่ในกิจการรุนแรงจะทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อนในการหยุดกิจการชั่วคราว และอาจเกิดปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบในอุตสาหกรรมก่อสร้าง เซรามิก และทองคำด้วย ทั้งนี้ กพร. คาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ 2553 จะเก็บค่าภาคหลวงแร่ได้ 2,200-2,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5-10 เนื่องจากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ

(ที่มา: www.thaipost.net วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553)

กระทรวงพลังงานดันพลังงานสะอาด ลดถ่านหิน-นิวเคลียร์

นายวีระพล จิรประดิษฐกุล ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน เปิดเผยถึงความคืบหน้าในการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า หรือ PDP 2010 ในช่วง 20 ปี (พ.ศ. 2553-2573) ว่า ภายหลังจากที่ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างแผน PDP หลายฝ่ายมีความเห็นให้นำพลังงานหมุนเวียนเข้ามาบรรจุใน PDP เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความเห็นว่าศักยภาพของพลังงานหมุนเวียนยังมีอีกมาก และการเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนจะช่วยลดการใช้พลังงานถ่านหินและนิวเคลียร์

ทั้งนี้ จากการประมาณการเบื้องต้น สนพ. คาดว่าจะมีการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาด 1,000 เมกะวัตต์ ประมาณ 5-7 โรง และโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาด 800 เมกะวัตต์ ประมาณ 15 โรง และการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านประมาณ 8,000 เมกะวัตต์

(ที่มา: www.thanonline.com วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2553)

กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานีหนุนชาวมหาสารคามค้านเหมืองโปแตช

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานีกว่า 30 คน ได้ไปให้ข้อมูลแก่ชาวบ้าน บ้านเหล่าอีหมัน อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่บริษัท ไทยสารคาม อะโกร โปแตช จำกัด ได้ขออาชญาบัตรพิเศษเพื่อสำรวจแร่โปแตชมาตั้งแต่ปี 2528 ในพื้นที่ตำบลหนองเม็ก และตำบลปอพาน อำเภอนาเชือก จำนวน 2 แปลง เนื้อที่กว่า 2 หมื่นไร่ ปัจจุบันกำลังอยู่ในขั้นดำเนินการขอต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ

นางมณี บุญรอด รองประธานกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอุดรธานีชี้ให้เห็นว่า การทำเหมืองแร่โปแตชเป็นเรื่องใหญ่ ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านหลายด้าน อีกทั้งข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดการดำเนินงานต่างๆ ชาวบ้านเข้าถึงได้ยาก บางครั้งมีการปิดบังข้อเท็จจริง และไม่มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

นายเฉลิมวุฒิ ลาดเหลา นายก อบต.หนองเม็ก เปิดเผยว่า พร้อมที่จะคัดค้านและต่อสู้เหมืองแร่โปแตช เพราะที่ผ่านมาชาวบ้านมีบทเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากอุตสาหกรรมเกลือเมื่อหลายสิบปีก่อน

(ที่มา: www.thaipost.net วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2553)

บ้านปูเผยกำไรสุทธิปี 2552 เพิ่มขึ้นร้อยละ 54

บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) ผู้ผลิตถ่านหินรายใหญ่ของไทยเปิดเผยว่าในปี 2552 ผลผลิตถ่านหินจากเหมืองแร่ในประเทศอินโดนีเซียสูงกว่าการคาดการณ์เล็กน้อยทำให้ผลผลิตถ่านหินรวมทั้งปีเท่ากับ 21.09 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ราคาขายถ่านหินเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 71.7 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน ใกล้เคียงกับปี 2551 ทั้งๆ ที่ ราคาถ่านหินอ้างอิงในปี 2552 ลดลงค่อนข้างมาก ส่งผลให้บริษัทมีกำไรสุทธิ 14.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 54 เมื่อเทียบกับปีก่อน

(ที่มา: www.nationmultimedia.com วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2553)

บ้านปูคาดปี 2553 ผลผลิตถ่านหินเพิ่ม แต่รายได้เท่าเดิม

บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) คาดการณ์ว่าในปี 2553 บริษัทจะมีผลผลิตถ่านหิน 23 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 6-7 เมื่อเทียบกับปีก่อน แต่คาดว่าจะมีรายได้ประมาณ 57 พันล้านบาทใกล้เคียงกับปีก่อน เนื่องจากราคาขายถ่านหินของบริษัทลดลงจากระดับ 72 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตันในปีก่อน มาอยู่ที่ระดับ 60-70 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตัน

รายได้ของบริษัทบ้านปูประมาณร้อยละ 91-92 มาจากการประกอบธุรกิจในประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้ ในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์เหมืองแร่ถ่านหิน Jorong ในประเทศอินโดนีเซียถูกสั่งให้หยุดดำเนินงานชั่วคราวเนื่องจากพบว่ามีการทำเหมืองในพื้นที่ป่าไม้ ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัทเนื่องจากเหมืองดังกล่าวมีสัดส่วนผลผลิตประมาณร้อยละ 8.6 ของผลผลิตทั้งหมด บริษัทคาดว่าหากเหมือง Jorong ถูกระงับการผลิตตลอดทั้งปีจะทำให้รายรับของบริษัทต่ำกว่าเป้าหมายประมาณร้อยละ 5

(ที่มา: www.nationmultimedia.com วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2553)

มาตรการภาครัฐกระตุ้นวัสดุก่อสร้างคึกคัก

นายไพศาล ธรสารสมบัติ ประธานกรรมการ บริหารและกรรมการผู้อำนวยการ บริษัท ค้าเหล็กไทย จำกัด (มหาชน) คาดการณ์ว่าในปี 2553 ปริมาณการใช้เหล็กในประเทศจะอยู่ที่ระดับ 9.9 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีก่อน สาเหตุสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมเหล็กมีแนวโน้มดีขึ้นเนื่องจากมาตรการภาครัฐจากงบไทยเข้มแข็ง การก่อสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานโครงการรถไฟฟ้าสายต่างๆ ที่เริ่มมีการประมูลและเซ็นสัญญาบ้างแล้ว

นายกานต์ ตระกูลฮุน กรรมการผู้จัดการใหญ่เครือซีเมนต์ไทยเปิดเผยว่า ในปี 2552 อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทยมีการขยายตัวร้อยละ 1 ภายหลังจากหดตัวตลอดระยะเวลา 4 ปี ส่วนในปี 2553 เริ่มมีสัญญาณที่ดีจากเส้นทางรถไฟฟ้าสายสีม่วงที่เริ่มดำเนินการแล้ว และคาดการณ์ว่าในช่วงครึ่งปีหลังจะมีการใช้คอนกรีตเพิ่มขึ้น

นายวัลลภ รุ่งกิจวรเสถียร กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) คาดการณ์ว่าในปี 2553 บริษัทจะมีปริมาณงานกว่า 37,000 ล้านบาท โดยบริษัทได้รับผลประโยชน์จากโครงการภาครัฐ ซึ่งนอกจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงมูลค่ากว่า 1.3 หมื่นล้านบาทแล้ว บริษัทยังสนใจเสนอราคาโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินมูลค่ากว่า 5.2 หมื่นล้านบาทอีกด้วย

(ที่มา: www.thannews.th.com วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2553)

สยามซิตี้ซีเมนต์คาดปี 2553 การใช้ปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3-5

บริษัท สยาม ซิตี้ ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน) ผู้ผลิตซีเมนต์รายใหญ่อันดับสองของไทยคาดการณ์ว่า ในปี 2553 ปริมาณการใช้ปูนซีเมนต์ภายในประเทศจะอยู่ที่ระดับ 25 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3-5 เมื่อเทียบกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม ปัจจัยลบสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในปี 2553 ได้แก่ ปัญหาเรื่องมาบตาพุดและความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งอาจทำให้การขยายตัวของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้

ทั้งนี้ ในปี 2552 ประเทศไทยส่งออกปูนซีเมนต์ 14 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่บริษัท สยาม ซิตี้ ซีเมนต์ มีกำไรสุทธิ 2.94 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับปีก่อน

(ที่มา: www.bangkokpost.com วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2553)

ราคาแผ่นเหล็กเคลือบดีบุกพุ่ง หวั่นกระทบอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง

นายพยุงศักดิ์ ชาติสุทธิผล ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเหล็ก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเปิดเผยว่า ปัจจุบันราคาแผ่นเหล็กเคลือบดีบุก (Tin plate) เพิ่มขึ้นจากประมาณ 4,000 บาทต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 5,000 บาทต่อตัน หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 เนื่องจากการหดตัวของอุปทานในตลาดโลก ทั้งนี้ การที่ราคาแผ่นเหล็กเคลือบดีบุกเพิ่มสูงขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตกระป๋องซึ่งใช้แผ่นเหล็กเคลือบดีบุกเป็นวัตถุดิบ

นายไพบูลย์ พลสุวรรณา ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภาอุตสาหกรรมเปิดเผยว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารของไทยกำลังเผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเนื่องจากวัตถุดิบโดยเฉพาะอย่างยิ่งดีบุกและน้ำตาลมีราคาสูงขึ้น

(ที่มา: www.nationmultimedia.com วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553)

เศรษฐกิจฟื้น หวั่นแม่ปุ๋ยขาดตลาด

นายทวีศักดิ์ สุทิน นายกสมาคมการค้าผู้ผลิตปุ๋ยไทย เปิดเผยว่า ในช่วงปี 2549-2551 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจโลกมีปัญหา ส่งผลให้ปริมาณการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรทั่วประเทศลดลงถึงร้อยละ 40 แต่ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวส่งผลให้ปริมาณการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรกลับมาสู่ระดับปกติ

ทั้งนี้ ในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำราคาแม่ปุ๋ยนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100-200 สำหรับในปี 2553 ไทยอาจประสบปัญหาแม่ปุ๋ยขาดตลาดเนื่องจาก ประเทศจีนซึ่งเป็นผู้ผลิตแม่ปุ๋ยรายใหญ่ของโลกมีแนวโน้มที่จะใช้ปุ๋ยเคมีในประเทศเพิ่มขึ้น อาจทำให้จีนชะลอการส่งออกแม่ปุ๋ยลง ทำให้ไทยต้องหันไปนำเข้าแม่ปุ๋ยจากประเทศในแถบยุโรปทดแทน ส่งผลให้ราคานำเข้าแม่ปุ๋ยเพิ่มขึ้น

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตสินค้าเกษตร ปัจจุบันมีการใช้ปุ๋ยเคมีประมาณร้อยละ 75 และใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร้อยละ 25 ในแต่ละปีเกษตรกรไทยใช้ปุ๋ยเคมีถึง 4.8-5.0 ล้านตัน

(ที่มา: www.prachachat.net วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553)

ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ

นางสาวรักเร่ เกลื่อนเมฆ

อินโดนีเซียได้ส่วนแบ่งตลาดญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น

ในปี 2552 ญี่ปุ่นนำเข้าดีบุกทั้งหมดอยู่ที่ระดับ 22,107 ตัน ลดลง 30% เมื่อเทียบกับปี 2551 โดยนำเข้าจากอินโดนีเซียเพิ่มขึ้น 14% อยู่ที่ระดับ 13,484 ตัน คิดเป็น 61% ของส่วนแบ่งตลาด สำหรับแหล่งนำเข้าดีบุกที่สำคัญของญี่ปุ่นอีก 2 แหล่ง ได้แก่ ไทย มีการนำเข้า 5,658 ตัน คิดเป็น 26% และจากมาเลเซีย 2,285 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10 ของส่วนแบ่งตลาด โดยการนำเข้าจากทั้งสองประเทศลดลง 43% และ 62% ตามลำดับ ขณะที่การนำเข้าจากจีนลดลงมากกว่า 80%

(ที่มา : www.itri.co.uk , วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553)

10 อันดับบริษัทผู้ผลิตโลหะดีบุกของโลก

จากข้อมูลของ ITRI ในปี 2552 ผลผลิตโลหะดีบุกอยู่ที่ระดับ 229,000 ตัน โดยบริษัท Yunnan Tin Company ของจีนยังคงเป็นผู้ผลิตดีบุกรายใหญ่ที่สุดของโลก รองลงมา ได้แก่ บริษัท PT Timah อินโดนีเซีย, บริษัท Malaysia Smelting Corp มาเลเซีย, บริษัท Minsur เปรู , บริษัท Thaisarco ไทย, บริษัท Yunnan Chengfeng จีน, บริษัท EM Vinto โบลิเวีย, บริษัทLiuzhou China Tin จีน, บริษัท Metallo Chimique เบลเยียม และ บริษัท PT Koba Tin อินโดนีเซีย ซึ่งมีผลผลิตอยู่ที่ระดับ 55,898 ตัน, 45,800 ตัน, 36,407 ตัน, 33,920 ตัน, 19,300 ตัน, 14,947 ตัน, 11,805 ตัน, 10,500 ตัน, 8,690 ตัน และ 7,455 ตัน ตามลำดับ

6 ใน 10 บริษัทผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก ได้แก่ บริษัท Yunnan Tin Company, บริษัท PT Timah, บริษัท Minsur, บริษัท Thaisarco, บริษัทLiuzhou China Tin และ บริษัท Metallo Chimique มีผลผลิตลดลงเมื่อเทียบกับปี 2551 โดยลดลง 4.2%, 6.6%, 10.6%, 11.2%, 12.8% และ 5.8% ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการดีบุกของโลกลดลง และ/หรือ ปัญหาทางด้านวัตถุดิบ

(ที่มา : www.itri.co.uk, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553)

บริษัท Hindalco ลงทุนในธุรกิจภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่ม

บริษัท Hindalco ผู้ผลิตอะลูมิเนียมรายใหญ่ของอินเดีย ตัดสินใจเข้าสู่ธุรกิจภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่ม โดยจะตั้งโรงงานที่ Hirakud ในรัฐโอริสสา (Orissa) ซึ่งบริษัทวางแผนจะปิดโรงงาน Novelis ใน Rogerstone ประเทศอังกฤษ และการขยายธุรกิจนี้ ตามกำหนดการคาดว่าโรงงานจะเสร็จสมบูรณ์ในราวเดือนตุลาคมปี 2554 หลังจากการย้ายโรงงานจาก Rogerstone ไปยังอินเดียทำให้บริษัท Hindalco สามารถลดต้นทุนการผลิตลงอย่างน้อย 20-30%

สำหรับบริษัท Novelis ซึ่งเป็นบริษัทผู้นำในการผลิตอะลูมิเนียมชนิดม้วน และการรีไซเคิลกระป๋องอะลูมิเนียม ในภายหลังเข้าถือสิทธิ์โดยบริษัท Hindalco เมื่อปี 2550 ด้วยจำนวนเงินมูลค่า 6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

(ที่มา : www.resourceinvestor.com , วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553)

PT Timah ของอินโดนีเซียวางแผนจำหน่ายโลหะดีบุก

ในปี 2553 บริษัท PT Timah ของอินโดนีเซียวางแผนจำหน่ายโลหะดีบุก ประมาณ 49,000-50,000 ตัน ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2552 ซึ่งบริษัทคาดหวังว่าจะช่วยให้ดีบุกมีราคาเพิ่มสูงขึ้น โดยคาดว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัวและผลผลิตที่ถูกจำกัดจากผู้ผลิตบางประเทศจะส่งผลทำให้ราคาดีบุกเฉลี่ยในปี 2553 เพิ่มขึ้นถึง 20,000 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

(ที่มา : www.itri.co.uk , วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2553)

บริษัท Chalco วางแผนสร้างโรงถลุงอะลูมิเนียมในมาเลเซีย

บริษัท Aluminum Corp of China Ltd (Chalco) ผู้ผลิตอะลูมิเนียมรายใหญ่เป็นอันดับสองของจีน ร่วมทุนกับบริษัท GIIG Holding ของมาเลเซีย จะสร้างโรงถลุงอะลูมิเนียมในรัฐ Sarawak คาดว่ามีมูลค่าการลงทุน 1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งมีกำลังการผลิต 330,000 ตันต่อปี โรงถลุงแห่งนี้ควบคุมโดย Smelter Asia Sdn Bhd ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง Chalco และ GIIG

(ที่มา : www.themalaysianinsider.com, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553)

ปี 2552 จีนนำเข้าแร่เหล็กจากอัฟริกาใต้ ยูเครน และแคนาดา เพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่า

ในปี 2552 จีนนำเข้าแร่เหล็กอยู่ที่ระดับ 630 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 41.6 เมื่อเทียบกับปี 2551 ที่ระดับราคาเฉลี่ย 79.9 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยจีนนำเข้าแร่เหล็กมากที่สุด 3 อันดับแรก จากประเทศ ออสเตรเลีย บราซิล และอินเดีย และมีการนำเข้าจากประเทศอัฟริกาใต้ ยูเครน และแคนาดาเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า

ในปี 2552 จีนนำเข้าแร่เหล็กจากออสเตรเลีย บราซิล และอินเดีย อยู่ที่ระดับ 260 ล้านตัน, 140 ล้านตัน และ 110 ล้านตัน ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.9, 41.5 และ 18 ตามลำดับ ซึ่งการนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย และบราซิล คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 64.4 ของการนำเข้าแร่เหล็กทั้งหมด และนำเข้าแร่เหล็ก จากอัฟริกาใต้ ยูเครน และแคนาดา อยู่ที่ระดับ 34.13 ล้านตัน, 11.58 ล้านตัน และ 8.65 ล้านตัน ตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 140, 150 และ 130 ตามลำดับ

ในปี 2552 ผลผลิตเหล็กและเหล็กกล้า อยู่ที่รับ 692.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.5 ผลผลิตเหล็กดิบอยู่ที่ระดับ 567.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5

(ที่มา : Xinhua, วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553)

ผลผลิต อะลูมิเนียมของบริษัท Rusal ของรัสเซีย

บริษัท United Co. Rusal บริษัทผู้ผลิตอะลูมิเนียมรายใหญ่ที่สุดของโลก ในปี 2551 มีผลผลิตอะลูมิเนียม และอะลูมินา คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 11% และ 13% ของผลผลิตของโลก ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จำหน่ายในยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอเมริกาเหนือ เป็นต้น

จากข้อมูลของ CRU Group ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการวิเคราะห์และให้คำปรึกษาในด้านเหมืองแร่ โลหะ พลังงาน สารเคมี เป็นต้น รายงานว่า ในปี 2552 ความต้องการอะลูมิเนียมของโลกลดลง 8.2% ราคาเฉลี่ยลดลง 35% และผลผลิตลดลง 5.9% อยู่ที่ระดับ 37.8 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2551

ในปี 2552 บริษัท UC RUSAL มีผลผลิตอะลูมิเนียมอยู่ที่ระดับ 3.946 ล้านตัน ลดลง 11% เมื่อเทียบกับปี 2551 เนื่องมาจากการหยุดการผลิตชั่วคราวของโรงถลุง Novokuznetsk (NkAZ), Bogoslovsk (BAZ) และ Urals Aluminium Selter (UAZ) ในรัสเซีย และโรงถลุง Zaporozhye Aluminium Smelter (ZALK) ในยูเครน สำหรับผลผลิตอะลูมินาของบริษัท อยู่ที่ระดับ 7.279 ล้านตัน ลดลง 36% เมื่อเทียบกับปี 2551 เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นที่ Aughinish (ไอร์แลนด์) และ Zaporozhye Alumina Refinery (ZALK, ยูเครน) และการหยุดผลิตชั่วคราวที่ Eurallumina (อิตาลี), Windalco (จาไมกา), Alpart (จาไมกา) เนื่องมาจากความต้องการที่อ่อนแอลงของบ๊อกไซต์ ส่งผลให้ผลผลิตของบริษัทลดลง 41% อยู่ที่ระดับ 11.3 ล้านตัน

ในปี 2553 ผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่าการเติบโตของตลาดอะลูมิเนียมของโลก มาจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมรถยนต์และอุตสาหกรรมภาชนะบรรจุอาหารและเครื่องดื่ม นักวิเคราะห์ของ CRU คาดว่าในปี 2553 การบริโภคอะลูมิเนียมของโลกจะเพิ่มขึ้น 12.6% เมื่อเทียบกับปี 2552 เนื่องมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องในจีน และอินเดีย รวมถึงความต้องการจากประเทศที่พัฒนาแล้วด้วย

ในปี 2553 บริษัทวางแผนที่จะเพิ่มผลผลิตอะลูมิเนียม 3% เมื่อเทียบกับปี 2552 โดยจะเพิ่มผลผลิตที่โรงงานในไซบีเรีย Alscon (ไนจีเรีย), KUBAL (สวีเดน), และที่โรงถลุง Irkutsk Aluminium Smelter (IrkAZ) ในรัสเซีย ซึ่งจะผลิตเต็มกำลังการผลิต เช่นเดียวกัน บริษัทคาดว่าจะเพิ่มผลผลิตอะลูมินา 7% ในปี 2553 เมื่อเทียบกับปี 2552 โดยจะรักษาระดับการผลิตให้คงที่ที่ Achinsk Alumina Refinery (AGK), Bogoslovsk (BAZ) และ Urals Aluminium Smelter (UAZ) เช่นเดียวกับการทำให้ผลผลิตกลับมาเท่าเดิมที่ Boksitogorsk Alumina Refinery (BGZ) ในรัสเซีย และ Aughinish Alumina Refinery ในไอร์แลนด์

(ที่มา : www.finance.yahoo.com, วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553)

WBMS คาดการณ์ว่ามีอุปทานส่วนเกินในตลาดโลหะ

ในปี 2552 จากข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคโลหะ ที่ทำการซื้อขายที่ตลาดโลหะลอนดอน WBMS คาดการณ์ว่าจะเกิดอุปทานส่วนเกิน โดย ในปี 2552 ตลาดดีบุก อะลูมิเนียม นิกเกิล มีอุปทานส่วนเกิน 12,900 ตัน, 1.9 ล้านตัน และ 3,000 ตัน ตามลำดับ ตลาดตะกั่วและสังกะสี มีอุปทานส่วนเกินรวมกันมากกว่า 200,000 ตัน

(ที่มา : www.itri.co.uk วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2553)

10 อันดับประเทศผู้ถือครองทองคำมากที่สุดของโลก

ปี 2552 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (The International Monetary Fund : IMF) แจ้งว่าได้ขายทองคำจำนวนทั้งสิ้น 403.3 ตัน หรือประมาณ 1 ใน 8 ของสต็อคทองคำทั้งหมด และแสดงข้อมูล 10 อันดับประเทศผู้ถือครองทองคำมากที่สุดของโลก ณ สิ้นเดือน ธันวาคม 2552 ได้แก่ สหรัฐอเมริกา, เยอรมนี, อิตาลี, ฝรั่งเศส, จีน, สวิสเซอร์แลนด์, ญี่ปุ่น, เนอเธอร์แลนด์, รัสเซีย และอินเดีย จำนวน 8,133.5 ตัน, 3,407.6 ตัน , 2,451.8 ตัน, 2,435. ตัน, 1,054.0 ตัน, 765.2 ตัน, 612.5 ตัน, 607.7 ตัน และ 557.7 ตัน ตามลำดับ

เปอร์เซ็นต์การถือครองทองคำ คำนวณโดยสมาพันธ์ผู้ผลิตทองคำแห่งโลก (world Gold Council : WGC) โดยใช้ราคาทองคำ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2552 ที่ระดับราคา 1,040 เหรียญสหรัฐฯต่อออนซ์

(ที่มา : Reuters , วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2553)

ผลผลิตทองแดงของแซมเบียเพิ่มขึ้น

ในปี 2552 ผลผลิตทองแดงของแซมเบีย ประเทศผู้ผลิตทองแดงชั้นนำของแอฟริกา เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 อยู่ที่ระดับ 697,860 ตัน และคาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 1 ล้านตัน ในปี 2554 เนื่องมาจากการผลิตเต็มกำลังการผลิต และการขยายกำลังการผลิต

ปี 2552 แซมเบีย ส่งออกทองแดงอยู่ที่ระดับ 675,384 ตัน ปีเพิ่มขึ้นจากปี 2551 ที่ระดับ 587,125 ตัน

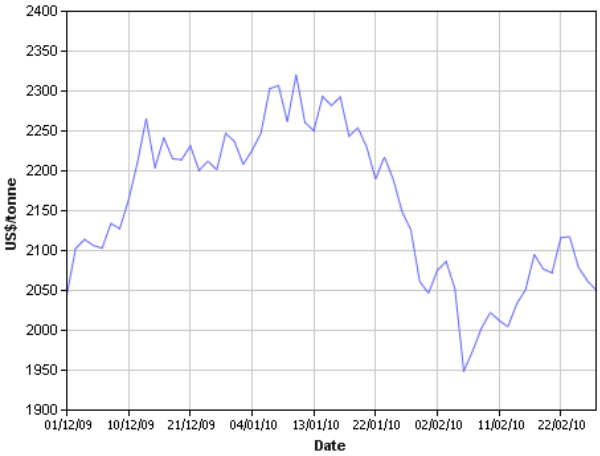
(ที่มา : www.abndigital.com วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2553)

ราคาแร่และโลหะที่น่าสนใจ

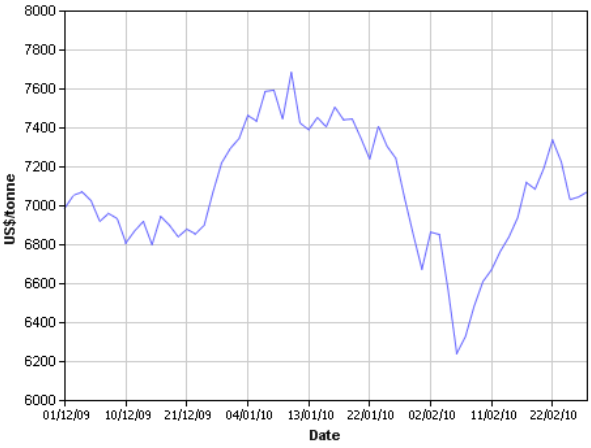
โดย นายจริยพร์ ชลไพศาล

Non-ferrour metals (www.lme.com)

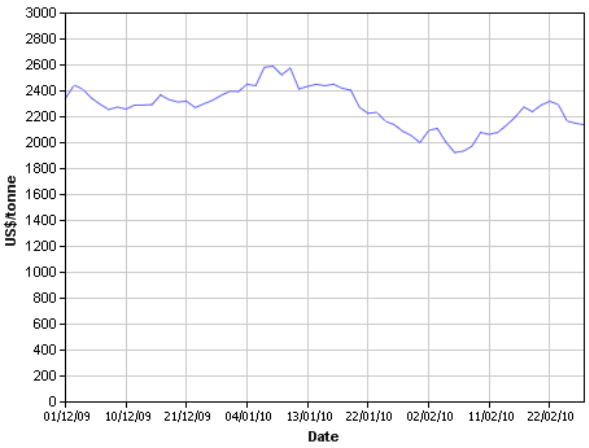
ราคาโลหะอะลูมิเนียม ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

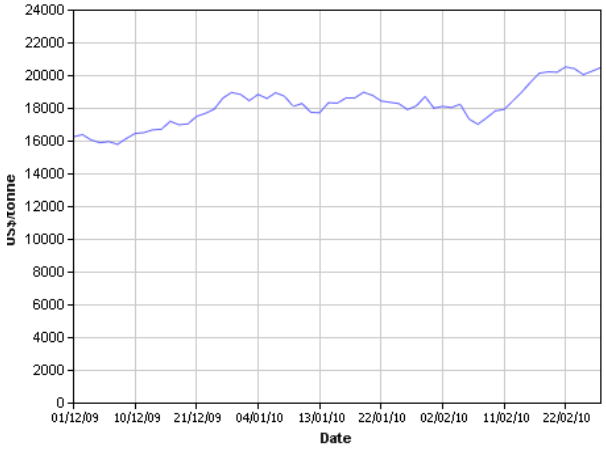
ราคาโลหะทองแดง ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

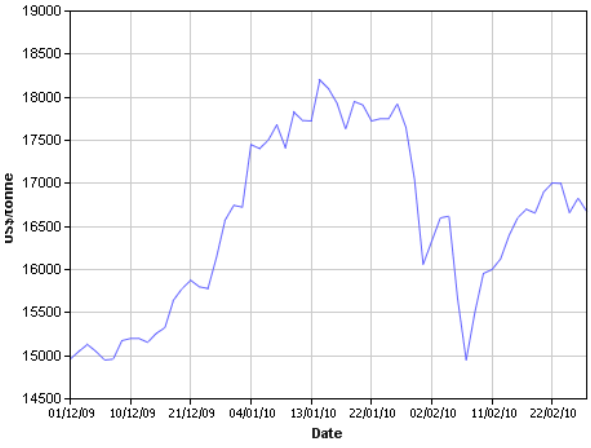
ราคาโลหะตะกั่ว ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

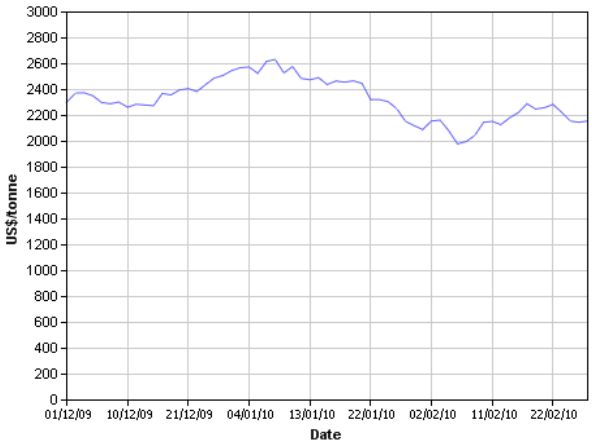
ราคาโลหะนิกเกิล ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

ราคาโลหะดีบุก ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

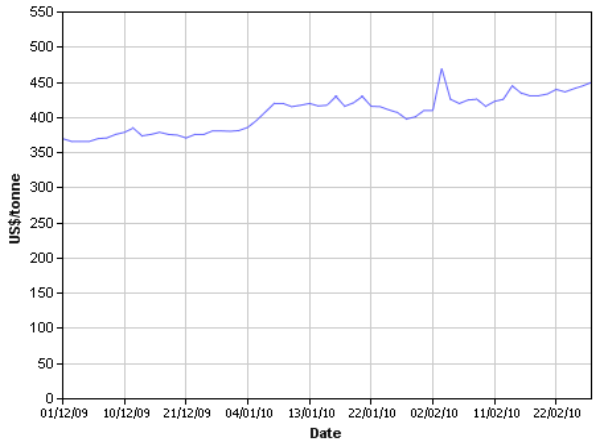

ราคาโลหะสังกะสี ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

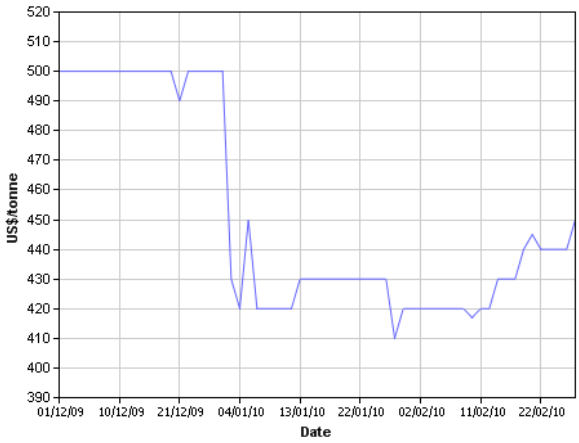

Steel Billet (www.lme.com)

ราคา Mediterranean Steel Billet ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

ราคา Far East Steel Billet ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

Precious Metals (www.metalprices.com)

ราคาโลหะทองคำ ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

ราคาโลหะเงิน ช่วง 1 ธ.ค. 52- 28 ก.พ. 53

ราคาแร่ที่น่าสนใจ

ชนิดแร่	หน่วย	ก.พ. 53	ม.ค. 53	ธ.ค. 52
Antimony[1]	US$/ton	5,750	5,750	5,750
Barite[2]				
- Chemical grade (Chinese, CIF Gulf Coast)	US$/ton	92-114	92-114	92-114
- Drilling grade (Unground) (API Grade, Chinese Gulf Coast)		97-108	97-108	94-108
Coal (Newcastle Coal Price Index)[3]	US$/ton	93.25	95.20	81.85
Diatomite[2] (USA, flux-calcined filter-aids, del UK)	£/ton	540-750	540-750	540-750
Feldspar[2]				
- Turkish, FOB Gulluk, Na feldspar, Crude, -10mm size bulk	US$/ton	22-23	22-23	22-23
- Turkish, FOB Gulluk, Na feldspar, Glass grade, -500 microns, bagged		70	70	70
Gypsum[4] (HS 25201000001: Thailand export price)	฿/ton	n.a.	550.6	545.1
Iron ore[5] (HS 2601: China import form Australia price)	US$/ton	n.a.	88.1	82.6
Kaolin[2]				
- No 1 paper coating grade, Ex-Georgia plant, s.ton	US$/ton	146-185	146-185	146-185
- No 2 paper coating grade, Ex-Georgia plant, s.ton		95-147	95-147	95-147
Manganese[1]	US$/ton	2,625	2,625	2,650
Mercury[1]	US$/flask	550	550	550
Potash[2] (Muriate 60% K_2O, Standard, bulk, FOB Saskatchewan)	C$/ton	400-430	400-430	450-480
Silver[1]	US$/tr.oz	16.6	16.5	17.0
Tantalum[1]	US$/lb.	39.5	39.5	39.5
Tin[1]	US$/kg	17.0	17.7	15.8
Tungsten[1]	US$/ton	14,685	14,685	14,685
Zinc ore[5] (HS 2608: China import from Australia price)	US$/ton	n.a.	757.0	592.3

ที่มา: 1) www.mineralprices.com

2) วารสาร Industrial Mineral

3) www.globalcoal.com

4) กรมศุลกากร

5) www.gtis.com/gta

โดย นายเจษฎาชัย ยุติธรรมสกุล

"การจัดการการป้องกันน้ำเสียของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เป็นหนึ่งในเป้าหมายสูงสุดของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ถึงแม้ว่าจะเป็นการลดความสามารถในการผลิตของผู้ประกอบการ อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของภาระต้นทุน แต่จิตสำนึกที่มีศีลธรรมของผู้ประกอบการเป็นสิ่งที่สะท้อนภาระความรับผิดชอบของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และป้องกันการเกิดวิกฤตที่อาจจะกลายเป็นฝันร้ายครั้งยิ่งใหญ่ของอุตสาหกรรม" กล่าวโดย Carlos De Ros & James Lyon, Golden Dreams, Poisoned Streams. Mineral Policy Center, Washington DC, 1997

การเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎหมาย เทคโนโลยี และทัศนคติ เริ่มแสดงผลที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายและข้อบังคับอีกหลายข้อที่ยังรอการแก้ไข อีกทั้งการปรับลดงบประมาณในภาคอุตสาหกรรมทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ล้วนส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจัดการ ติดตามผล และการบังคับใช้ของกฎหมาย รวมทั้งนโยบายที่มีอยู่เดิม เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการจัดการของเสีย และการควบคุมคุณภาพน้ำของเหมืองแร่หลายๆ แห่ง รวมไปถึงเหตุอันก่อให้เกิดมูลตะกอนขนาดใหญ่ในแม่น้ำ

สาเหตุที่ทำให้ความสามารถในการควบคุมมลภาวะของผู้ประกอบการเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากการขาดการวางแผนการจัดการของเสีย และการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับในการรักษาคุณภาพน้ำซ้ำแล้วซ้ำเล่า Alan Young จาก Environmental Mining Council Of BC ให้ข้อสังเกตว่า "ตลอดปีที่ผ่านมาหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นไม่คำนึงถึงความสำคัญในการติดตามและบังคับให้เหมืองหลายๆแห่งปฏิบัติตามกฎข้อบังคับต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเจ้าหน้าที่ขาดทรัพยากร (งบประมาณ เครื่องมือ กฎหมายและอำนาจหน้าที่) ที่เพียงพอในการทำงาน และโชคร้ายที่ผู้ประกอบการบางรายสนใจเพียงเฉพาะบทลงโทษเท่านั้น ซึ่งถ้าไม่มีบทลงโทษที่สามารถใช้ได้จริง ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการก็จะลดลง และระบบนิเวศน์ก็จะเสียหายเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมโดยในการบำบัดน้ำเสียและการควบคุมมลภาวะ ผู้ประกอบจะจ่ายตอนนี้หรือจะจ่ายในภายหลังก็ได้ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาแสดงให้เห็นแล้วว่าการปรับสภาพ (Clean up) จะมีต้นทุนที่สูงกว่าการป้องกัน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งผู้ประกอบการที่ดีจะเข้าใจในแนวคิดนี้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้กฎหมายจึงไม่จำเป็นต่อผู้ประกอบการที่ดี"

การที่ผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ จะเป็นการลดภาระความรับผิดชอบ และความโปร่งใส่ในเรื่องของการบำบัดน้ำเสีย ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้กฎระเบียบต่างๆได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ความน่าเชื่อถือและจำนวนพนักงานผู้ตรวจสอบที่เพียงพอ อีกทั้งการดูแล และวิธีการแก้ไขสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับเป้าหมายในปัจจุบันและอนาคตของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ คือ พนักงานที่มีจริยธรรมและมีปริมาณเพียงพอในการปกป้องทรัพยากรน้ำต่อจำนวนเหมืองแร่ที่ขาดความรับผิดชอบ และอำนาจอันเด็ดขาดที่จะตัดสิทธิ์เหมืองแร่ที่ดำเนินกิจการแล้วก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เช่น ทรัพยากรน้ำ เป็นต้น ซึ่งถ้าหากภาครัฐมีการตรวจสอบและบังคับให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับต่างๆอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็จะส่งผลดีต่อความน่าเชื่อถือของภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นของพื้นที่รอบเหมืองแร่

ในบริเวณพื้นที่ที่มีผู้ประกอบการมีจริยธรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีการวางแผนที่ดี

จะสามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหากับสิ่งแวดล้อมได้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้ประกอบการยังขาดการตระหนักถึงภาระความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม แต่มุ่งหวังเพียงเพิ่มความสามารถในการผลิตเพื่อผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น

ปัจจัยที่ส่งผลให้สามารถฟื้นฟูแม่น้ำ Tsolum ประสบความสำเร็จได้มีอยู่ด้วยกัน 3 ประการหลักๆ คือ

1) งบประมาณ ซึ่งเป็นงบประมาณทั้งของส่วนท้องถิ่นและส่วนกลาง เพื่อนำไปใช้ในโครงการฟื้นฟูหรือจ้างพนักงานในการตรวจสอบดูแลเพิ่มขึ้นและสามารถครอบคลุมในทุกๆพื้นที่ได้

2) นโยบาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมไปถึงบทลงโทษ ที่สามารถมีผลบังคับใช้ได้จริง และผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามได้

3) พนักงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก พนักงานในที่นี้จะต้องมีคุณภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อที่จะเข้าไปตรวจสอบผู้ประกอบการและรายงานผลตามความเป็นจริง

ปัจจัยหลักดังกล่าว จะมีความสำคัญก็ต่อเมื่อผู้ประกอบการรวมไปถึงผู้บริโภคหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ต่างเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มองเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและไม่มองว่าเป็นของตนเพียงผู้เดียว แต่มองว่าเป็นของส่วนรวมและเป็นมรดกแก่คนรุ่นต่อไป

อนึ่งต้นทุนในการบำบัดน้ำเสีย และการควบคุมมลภาวะของผู้ประกอบการ แม้ว่าจะเป็นการเพิ่มต้นทุนให้แก่ผู้ประกอบการและทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง อันเนื่องมาจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นนี้ก็สามารถเพิ่มจุดแข็งให้แก่บริษัทได้ ดังนี้

1) การมีศักยภาพในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้นจากการขายที่เพิ่มขึ้น เพราะมีลูกค้าจากตลาดต่างประเทศมากมายที่ต้องการสินค้าจากผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมุ่งมั่นในการทำ Corporate Social Responsibility (CSR) และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งปัจจุบันมีมาตรการกีดกันทางการค้าโดยใช้ภาษีลดลง การเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในปัจจุบัน ส่งผลให้มาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศโดยการใช้ภาษีลดลง ประเทศต่างๆ จึงหันมาใช้มาตรการปกป้องทางการค้ากันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศพัฒนาแล้ว อาจนำเรื่องสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันการค้า ทั้งนี้เพราะผู้บริโภคเริ่มตระหนักถึงเรื่องสิ่งแวดล้อม และให้ความสำคัญมากขึ้นในหลายๆด้าน รวมไปถึงการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าด้วย จึงส่งผลให้สิ่งแวดล้อมมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ทั้งในการผลิตและในการค้าสินค้า ผู้ประกอบการจึงต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เช่นกัน กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่ต้องการนำสินค้าเข้าไปขายในประเทศนั้นๆ จะต้องมีทำ CSR ที่ดีถึงจะสามารถนำสินค้าของตนส่งออกไปสู่ตลาดต่างประเทศได้อย่างไม่มีอุปสรรค ซึ่งจะส่งผลถึงยอดขายที่และศักยภาพในการแข่งขันในตลาดสากลที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

2) การมีต้นทุนทางสังคมที่สูงขึ้น อันเนื่องมาจากการทำ CSR ของผู้ประกอบที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยรอบพื้นที่ประกอบการ นั้นจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้ประกอบการ ซึ่งในอนาคตก็จะไม่มีกรณีขัดแย้งกับชุมชนโดยรอบ ดังเช่นบริษัทในเครือปูนซีเมนต์ไทย ที่แทบจะไม่มีข้อขัดแย้งกับประชาชนโดยรอบพื้นที่เลยเนื่องมาจากการทำ CSR ที่ดีนั้นเอง หรือถ้าผู้ประกอบไม่สนใจผลกระทบต่อธรรมชาติเลย อาจจะทำให้ถูกปิดโรงงานและจะทำให้สูญเสียรายได้มหาศาลตามมา เหมือนกรณี นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เป็นต้น

อ้างอิง

- Safe Drinking Water Foundation

http://www.safewater.org/

- Tsolum River Restoration Society

http://tsolumriver.org//

สาระน่ารู้

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy)

โดย นางสาวมยุรี ปาลวงศ์

“เศรษฐกิจสร้างสรรค์” **(Creative Economy)**เป็นอีกคำที่เราเริ่มได้ยินกันอยู่บ่อยครั้ง และน่าจะได้ยินมากยิ่งขึ้นในอนาคต เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ถูกบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 คนทั่วไปเข้าใจว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นนามธรรมมากกว่าเป็นรูปธรรม โดยภาพรวมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาแนวคิดอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์จึงมีความหลากหลาย และยังไม่มีการกำหนดคำนิยามของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่เป็นหนึ่งเดียว ขึ้นอยู่กับการนำไปปรับใช้ให้เข้ากับระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยความหมายอย่างง่ายของ **“เศรษฐกิจสร้างสรรค์”** ซึ่งนิยามโดย John Howkins คือ **“ การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ ”** สำหรับสาขาการผลิตที่พัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ จะเรียกว่า **“อุตสาหกรรมสร้างสรรค์” (Creative Industries)** หมายถึง กลุ่มกิจกรรมการผลิตที่ต้องพึ่งพาความคิดสร้างสรรค์เป็นวัตถุดิบสำคัญ ทั้งนี้หน่วยงานและรัฐบาลของประเทศต่างๆ ได้ให้คำนิยามของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สหราชอาณาจักร เป็นประเทศต้นแบบที่ได้รับการยอมรับให้เป็นศูนย์กลางความสร้างสรรค์ของโลก (World Creative Hub) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ว่าเป็น *“เศรษฐกิจที่ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่มีรากฐานมาจากความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ทักษะความชำนาญ และความสามารถพิเศษ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความมั่งคั่งและสร้างงานให้เกิดขึ้นได้ โดยที่สามารถสั่งสมและส่งผ่านจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา”*

องค์การยูเนสโก (The United Nations Education Scientific and Cultural Organization: UNESCO) เน้นบริบทของทรัพย์สินทางปัญญาว่า *“ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมด ทั้งในรูปสินค้าและบริการที่ต้องอาศัยความพยายามในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นการทำขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้นหรือผ่านกระบวนการผลิตมาก่อน”*

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization: WIPO) ได้ยึดนิยามที่นำเสนอโดยกระทรวงวัฒนธรรม สื่อและการกีฬาของสหราชอาณาจักรว่า คือ *“อุตสาหกรรมที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ ความชำนาญ และความสามารถที่มีศักยภาพในการสร้างงานและความมั่งคั่งโดยการผลิตและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา”*

องค์การความร่วมมือเพื่อการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development : UNCTAD) ได้ให้ความหมายในบริบทของการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจไว้ว่า *“เป็นแนวความคิดในการพัฒนาและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้สินทรัพย์ที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์”*

โดยสรุป **“เศรษฐกิจสร้างสรรค์”** มีองค์ประกอบร่วมของแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์งาน และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคม และเทคโนโลยี / นวัตกรรมสมัยใหม่ ดังนั้น ความหมายอย่างง่ายของ **“เศรษฐกิจสร้างสรรค์” คือ “การสร้างมูลค่าที่เกิดจากความคิดของมนุษย์”** นั่นเอง

สำหรับขอบเขตในการวัดขนาดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย ได้ยึดตามรูปแบบของ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development : UNCTAD) ซึ่งเป็นองค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ (United Nations : UN) เป็นกรอบ โดยแบ่งประเภทอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม (Heritage or Cultural Heritage) เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด และการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น
2. ประเภทศิลปะ (Arts) เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์บนพื้นฐานของศิลปะ และวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ งานศิลปะ (Visual Arts)

เช่น ภาพวาด รวมทั้งศิลปะการแสดง (Performing Arts) เช่น การแสดงดนตรี การแสดงละคร เป็นต้น

3. ประเภทสื่อ (Media) เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และงานโสตทัศน์ (Audiovisual) เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น

4. ประเภทงานสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน (Functional Creation) เป็นกลุ่มของสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบภายใน กราฟิก แฟชั่น อัญมณี และของเด็กเล่น ส่วนกลุ่ม New Media ได้แก่ ซอฟต์แวร์ วิดีโอเกม และเนื้อหาดิจิตอล และกลุ่มบริการทางความคิดสร้างสรรค์ (Creative Services) ได้แก่ บริการทางสถาปัตยกรรม โฆษณา วัฒนธรรมและนันทนาการ งานวิจัยและบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับดิจิตอล และความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

ประเทศไทยยังไม่ได้กำหนดขอบเขตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรืออุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พยายามจัดกลุ่มของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ตามลักษณะของบัญชีรายได้ประชาชาติ โดยแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม ได้แก่ 1) งานฝีมือและหัตถกรรม (Crafts) 2) งานออกแบบ (Design) 3) แฟชั่น (Fashion) 4) ภาพยนตร์และวิดีโอ (Film & Video) 5) การกระจายเสียง (Broadcasting) 6) ศิลปะการแสดง (Performing Arts) 7) ธุรกิจโฆษณา (Advertising) 8) ธุรกิจการพิมพ์ (Publishing) 9) สถาปัตยกรรม (Architecture) ซึ่งไทยมีวัตถุดิบที่สามารถพัฒนาขึ้นเป็นสินทรัพย์สร้างสรรค์ (Creative Assets) อยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งสามารถนำไปสร้างเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี เช่น พระบรมมหาราชวัง พระแก้วมรกต พระพุทธรูป พระราชวัง วัด เรือสุพรรณหงส์ อาหารไทย รำไทย นวดไทย ข้าวไทย ผลไม้ไทย ผ้าไหมไทย ฯลฯ แหล่งท่องเที่ยว เช่น อยุธยา สุโขทัย เชียงใหม่ ภูเก็ต พัทยา เยาวราช สำเพ็ง เมืองโบราณ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ กำลังรอคอยการพัฒนาขึ้นเป็น Creative Assets เพื่อเป็นปัจจัยในการสร้าง Creative Industries การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทยในปัจจุบันแม้ว่าจะยังอยู่ในระยะเริ่มต้น แต่ถือได้ว่าเป็นการดำเนินการพัฒนาที่ต่อเนื่องและต่อยอดจากแนวทางการพัฒนาด้วยการเพิ่มคุณค่า (Value creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม หัวใจสำคัญของการพัฒนาก็คือความคิดสร้างสรรค์ (Creative Ideas) มิได้ติดตัวทุกคนมาแต่กำเนิด หากเกิดขึ้นจากการมีทักษะในการคิด (Thinking Skills) และการมีความคิดริเริ่ม (Originality) ซึ่งต้องมีการเรียนการสอน ฝึกฝนกันในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยอย่างจริงจัง

ดังนั้น ในอนาคตภายใต้กระแสของการพัฒนาที่ต้องการความมั่งคงยั่งยืน เศรษฐกิจไทยควรมีการปรับโครงสร้างไปสู่ระดับสูงขึ้น คือ ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างนวัตกรรม โดยเป็นทางเลือกหนึ่งเพื่อไปสู่เศรษฐกิจที่มีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น คือ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจัง แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์จะต้องครอบคลุมภาคเศรษฐกิจจริงและเชื่อมโยงกันทั้งเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ อยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผนวกเข้ากับการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ทั้งนี้ การพัฒนาจะต้องมุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Creative and Green Economy) อย่างแท้จริง

อ้างอิง :

www.creativethailand.org

http://gotoknow.org

www.siamintelligence.com

www.nesdb.go.th

http://www.nidambe11.net